

Årsberetning Han Herred Havbåde 2017

Bådelagene

Bådelagene benyttede alle de chancer, de havde for at komme ud at sætte garn, og det blev heldigvis til mange dage på trods af den meget blæsende sommer i 2017.

Ofte har bådene været ude flere gange om dagen, for der er flere og flere, der gerne vil være medlem af et af lagene. Det er meget positivt for de fire lag ved Slettestrand. Skarreklitlaget i Lildstrand har også mange medlemmer, og de har gjort en stor indsats for at få renoveret husene og pladsen på stedet.

Bådene er som vanligt alle blevet kølhalet, og der har været afholdt kursus både i duelighed og et SRC-kursus (radiobevis).

De fem bådelag har tilsammen i omegnen af 100 aktive medlemmer, og de er helt uundværlige til driften af landingspladserne. Det kræver mange folk, når blokken skal udskiftes, når der skal splejSES wire mm. Det vil jeg gerne sige dem tak for.

Ny båd til Thorupstrand

I værftet gik lidt mere en første halvår med at færdiggøre den nye havbåd til Thorupstrand. Det var ikke så meget det traditionelle bådebyggerhåndværk, der var i centrum, men derimod aluminiumsarbejde og færdiggørelse af alt over dækket - som styrhus, shelterdæk, montere snurrevodstromler mm. 1. maj startede Simon Larsen som bådebygger i værftet, så der nu er 2 bådebyggere, en skibstømrer og en lærling.

Lørdag d. 31. marts var der indbudt til dåb. Det blev et stort tilløbsstykke, hvor undertegnede bød velkommen, borgmester Mogens Gade, Jammerbugt Kommune, holdt tale efterfulgt af skibsmægler Jan Ferdinansen, Gilleleje og Sven Irgens-Møller, formand for Skibsbevaringsfonden. Båden blev døbt af skipperens kone Kirsten Nielsen, og den kom til at hedde Kikani 3 (af: Kirsten og Karsten Nielsen) og fik havnekendingsnummer HM 33.

13. juli blev den hebet ud af værftet og ned over stranden i Slette. Fredag d. 14. juli blev det tid til søsætning, hvorefter Kikani med besætning og gæster sejlede hjem til Thorupstrand, hvor den blev modtaget af mange nysgerrige. En lille video kan ses her:

<https://www.youtube.com/watch?v=4JSNiXHVE9I>

Kikani er resultatet af værftets første store udviklingsprojekt af en bådtype, der er specielt beregnet

til at løfte kystfiskeriet fra åben landingsplads op i et nyt gear, hvor fiskerne ikke længere er helt afhængige af fiskeriet nær land, men kan tage del i det fiskeri på dybere vand og længere ude i Skagerrak, som kan være med til at sikre en sund økonomi og større robusthed i fiskersamfundet som helhed. Vi har investeret tid, tanker og omhu i at udvikle en prototype, der kan seriebygges og derved nå ned på en pris, som kan konkurrere med glasfiberværfterne. Det er samtidig en båd, som trods sin størrelse – den kan bære både hundrede kasser fisk i lasten og hundrede på dækket på én gang – er så elastisk, fleksibel og grundgående, at den er ideel at sejle over revlerne med og lande op på stranden. Ud over stor sødygtighed og rolige bevægelser på havet er prototypen specielt beregnet til naturskånsomt fiskeri med snurrevod og garn samt ideel til tejner og linefiskeri. Derfor har vi kaldt den for en prototype på fremtidens havbåd til bæredygtigt fiskeri. Selv det store egeskrog samlet af rustfrie bolte og skruer er jo bygget af ”renewable” materialer, der kan udskiftes som et samlesæt direkte på stranden. Det nedbringer også fiskerens vedligeholdelses- og reparationsudgifter i forhold til den gamle flåde af nittede kystbåde. Vi håber derfor på, at prototypen vil give fiskerne mod på at bestille nye både, hvis indretning og udrustning kan specialdesignes til den enkelte bruger og besætning.

Samtidig har vi arbejdet på at udvikle finansieringsmodeller, der kan medvirke til at de unge fiskere kan få udskiftet deres gamle både trods de vanskelige vilkår de arbejder under – ikke mindst demonstreret i 2017 hvor det hollandske bomtrawlerfiskeri og flyshooterfiskeri i Skagerrak gik voldsomt for sig og kan virke skræmmende på de unge familier, der gerne vil satse på bæredygtigt fiskeri. Vi så alle (film herom ligger på havbaade.dk) hvordan Kikani blev overfaldet i Hirtshalsrenden og jaget væk fra sin fiskeplads af tre bomtrawlere fra samme rederi i den hollandske fiskerby Urk, hvorved Kikani mistede for flere hundrede tusinde kroner nye redskaber og mange tabte havdage. Kampen for en bæredygtig udvikling er ikke et teselskab! Ligesom bygningen af skibet fordrer en treenighed af eg, ånd og kærlig hånd, så fordrer finansieringen tålmod, smidighed og forståelse for de vanskelige forhold, hvorunder kampen for den blå omstilling foregår til havs. Det har 2017 bevidnet for både os og vore partnere. A. P. Møller Fonden, Veluxfondene og det Obelske Familiefond skal have stor tak for at have medvirket til at gøre udviklingen af prototypen mulig. Fremadrettet har vi taget initiativ til oprettelsen af det socialøkonomiske selskab Hav i Balance, udviklet en leasingmodel og lancerer nu projektet Blue Transition, som har til formål at gøre det muligt for folk, der gerne vil lade deres penge arbejde for en omstilling til bæredygtigt fiskeri i Skagerrak, at medvirke til finansiering af en serie af de nye havbåde til bæredygtigt kystfiskeri.

Da Kikani var sendt afsted, blev der taget hul på at bygge det første eksemplar af prototypen, der på grundlag af erfaringerne med Kikani skal specialindrettes til fiskeri fra Thorupstrand. Det arbejde er fortsat i gang. Værftet har dog også haft andre opgaver. Især bestræbelserne på at holde de gamle både i Thorupstrand flydende tager en del tid og giver værftet beskæftigelse. Men der er også gamle både, som købes hjem igen og sættes i stand til at yde endnu nogle år i fiskeriet, nu hvor laug i Thorupstrand har rigeligt med kvoterettigheder grundet fiskeriaftalen og den nye kystfiskerordning. Den tidligere Neptun, som i sin tid var hjemmehørende i Thorupstrand, men de sidste år har været i Hirtshals, skulle værftet klargøre til at kunne fiske fra Thorupstrand igen. Maagen af Vorupør har også været på værftet for at få skiftet bund i begge sider.

10 års jubilæum

1. november 2017 havde bådebygger Peter Madsbøll 10 års jubilæum som ansat i Han Herred Havbåde. 10-årsjubilæet også for havbådeforeningen blev markeret d. 28. oktober, hvor der var inviteret til åbent hus. Arrangementet var velbesøgt, og vi havde bl.a. samlet alle de Medlemsnyt,

der er udgivet igennem årene. Der var også lavet en planche, der fortalte om de allerførste intentioner med hele projektet. Der var 17 perspektiver, bl.a. at aktivere landingspladsen i Slettestrand, ansætte en bådebygger og indrette værksted, uddanne lærlinge, genopbygge ældre kystbåde, udvikle nye havbåde til fiskerne, afholde kurser, opbygge en vidensfond og et billedarkiv. Kun to af de 17 perspektiver er ikke fuldført - lave madtejner, skibskister mm og at bygge en sandskude og en slup for at sejle på Norge. Det sidste har vi arbejdet med gennem skudehandelsprojektet, og det er en af de ting, vi meget gerne vil have mulighed for at arbejde videre med i de kommende år.

Filmoptagelser

Havbådene fik en henvendelse fra Nordea-fonden, der gerne ville på besøg for at lave optagelser af et aktivt bådelag, der skulle indgå i fondens film *Kysten er klar*, som i foråret 2018 skulle skyde fondens nye satsningsområde i gang. Crewet bag fik en oplevelse, da filmen fra Slette skulle optages. Det var ikke just havvejr, men bl.a. Kristian Kragh fra Jammerbugt-laget havde sørget for at sætte garn, så der var fisk at hente ind.

Jammerbugt i balance

I det Velux/Villumstøttede projekt er der arbejdet videre med udviklingen af de nye havbåde til fiskerne, med en finansieringsordning, og ikke mindst med den politiske side af fiskeriforvaltningen. Center for bæredygtige livsformer, der er etableret i projektets regi, har fået pladser i den arbejdsgruppe under Fiskeristyrelsen, der fik til opgave dels at lave en statslig mærkningsordning for bæredygtig fanget fisk, dels at følge op på den nye kystfiskerordning.

Da bomtrawleren i slutningen af oktober jog Kikani bort fra sin fiskeplads ved at sejle igennem tovene samt snurrevoddet og ødelægge det, var tiden inde til at gøre offentligheden opmærksom på de retsløse tilstande, der hersker til havs. Det gav anledning til et politisk arbejde omkring problemerne med bomtrawlerne i Skagerrak, og i projektet har vi lavet flere film om emnet, blandt andet de to, der er henvist til på forsiden af havbaade.dk.